

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Bedrijven in Nederland die graafwerkzaamheden verrichten

Datum 19 maart 2020
Betreft Extra aandacht voor zorgvuldig graven

Aan alle bedrijven en organisaties die graafwerkzaamheden uitvoeren.

Door de situatie in Nederland vanwege het COVID-19 virus heeft de overheid een aantal maatregelen getroffen. Onder die maatregelen zijn de sluiting van scholen en opvang en de oproep om zoveel mogelijk thuis te werken voor de beroepen waar dat kan.

Deze maatregelen hebben tot gevolg dat de telecommunicatie infrastructuur een nog belangrijker rol gaat vervullen dan ze in zekere zin al deed. De telecomverbindingen worden zwaarder belast en zijn een cruciale spil voor diegenen die thuis werken.

In een situatie als deze is het voorkomen van graafschades van het grootste belang. Hierdoor is het belangrijker dan ooit dat opdrachtgevers, netbeheerders, grondroerders en feitelijk gravers zo grondig mogelijk uitvoeren wat vanuit de WIBON en CROW van hen wordt verwacht.

Gezien de uitzonderlijke situatie waar we in verkeren en het feit dat elke dag graafwerkzaamheden uitgevoerd worden is zorgvuldig graven niet slechts een eerste vereiste, maar moet op een aantal aspecten ervan extra nadruk worden gelegd.

Dit geldt voor de volgende aspecten, ondanks dat deze vanuit WIBON of CROW500 al ingebed zijn in afgesproken procedures, aangevuld met een expliciet toetskader:

- Het voor elke graaflocatie aanwijzen door de grondroerder van een persoon die verantwoordelijk is voor en schriftelijk verantwoording aflegt over:
  - Het in beeld brengen van de bestaande infrastructuur.
  - Het nagaan of een EV van toepassing is én, zo ja, of er nadere maatregelen noodzakelijk zijn.
  - Het instrueren van het graafteam over hoe zij, na het in beeld krijgen van de ondergrondse infrastructuur, de graafwerkzaamheden moeten uitvoeren in de omgeving van de kabels en leidingen.
- Het samen met het graafteam uitvoeren van een LMRA, een Last Minute Risico Analyse, of er nog risico's zijn voor de ondergrondse infrastructuur.

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Digitale Economie

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Behandeld door
ir. S.A. van Merkom

T 070 379 6762
s.a.vanmerkom@minezk.nl

Ons kenmerk
DGBI-DE / 20079768

Uw kenmerk

Bijlage(n)

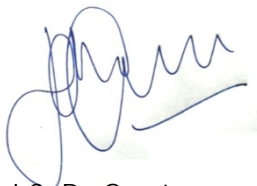
- Het vanuit de grondroerder nemen van een besluit dat bovengenoemde maatregelen zijn uitgevoerd waarna daadwerkelijk gegraven mag worden.
- Bij een schade direct stoppen met graven en onmiddellijk met de netbeheerder contact opnemen voor herstel. De graafschade wordt op dat moment door het graafteam en de door de grondroerder aangewezen persoon geëvalueerd en op basis daarvan wordt in overleg met de netbeheerder besloten of nadere maatregelen noodzakelijk zijn.

Het bovenstaande is geen wettelijke verplichting maar een uitdrukkelijk advies, gegeven de bijzondere omstandigheden in verband met het COVID-19 virus. In het belang van de continuïteit van zoveel mogelijk maatschappelijke bedrijvigheid en activiteiten verzoeken wij u met klem de extra zorg aan de graafwerkzaamheden te besteden.

In enkele media wordt gesproken van een alternatief, namelijk het stilleggen van alle graafwerkzaamheden. Gezien de economische schade daarvan voor de sector heeft dit niet onze voorkeur.

Wij rekenen op uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Drs. J.C. De Groot
Directeur Digitale Economie
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

mevr. A.T.A.J. van Dijk
Directeur-Hoofdinspecteur
Agentschap Telecom